

§1 Giriş	
I – Deniz Ticareti Hukuku Kavramı	1
II – Deniz Ticareti Hukukunun Özellikleri	2
III – Deniz Ticareti Hukukunun Kaynakları	3
A. Örf ve adet kuralları	3
B. Millî kanunlar	3
C. Uluslararası andlaşmalar.....	4
IV – Türk Deniz Ticaret Hukukunun Kaynakları	9
A. Kanunlar	9
B. Nizamnameler ve yönetmelikler.....	13
§2 Deniz Ticaret Hukukunun Temel Kavramları	
I – Gemi	16
A. Gemi kavramı	16
B. Geminin hukuki mahiyeti	19
C. Geminin neveleri	19
II- Geminin Kimliği	22
A. Geminin tâbiyeti ve bayrağı	22
B. Geminin adı	28
C. Geminin tonajı	29
D. Geminin bağlama limanı	29
III – Gemi Sicili	30
A. Kavram	30
B. Geminin tescili	30
C. Geminin sicilden terkini	33
D. Sicilin aleniyeti	34
E. Sicil kayıtları.....	35
F. Gemi sicilinin hükümleri	35
G. Sicilin tadili (tashihi) ve itirazın tescili (TTK 976)	38
H. Gemi siciline şerh verilmesi	39
IV – Yapı Halindeki Gemilere Özgü Sicil	40
V – Uluslararası Gemi Sicili	41
VI – Türk Uluslararası Gemi Sicili	42
A. Sicilin ihdası	42
B. Sicile tescil edilecek gemiler	42
C. Tescil	43
xiv	
D. Sicilin muhtevası	43
E. Tescilin sonuçları	43
F. Sicilden terkin	44
§3 Gemi Mülkiyetinin İktisabı ve Ziyayı	
I – Genel Olarak	45
II – Gemi Mülkiyetinin İktisabı	45
A. Aslen iktisabı	45
B. Devren iktisabı.....	47
III – İştirak Payı Üzerindeki Mülkiyet	49
A. Kavram	49
B. Mülkiyetin iktisabı.....	49
IV – Gemi Mülkiyetinin Ziyayı	50
V – Yapı Halinde Bulunan Gemi ve Yapı Payı Üzerindeki Mülkiyet	52
§4 Gemiler Üzerindeki Rehin Hakları	
I – Genel Olarak	53
II – Gemi İpoteği.....	53

A. Kavram	53
B. İpoteğin tesisi.....	54
C. İpoteğin muhtevası	55
D. İpoteğin karşılayacağı alacaklar	56
E. İpoteğin derecesi	56
F. İpoteğin değiştirilmesi.....	56
G. İpoteğin devri	57
H. İpoteğin kapsamı	57
I. İpoteğin paraya çevrilmesi	60
J. İpoteğin sona ermesi	62
K. Gemi ipoteğinin çeşitleri	64
III – Gemiler Üzerindeki Kanunî Rehin Hakkı (Gemi Alacaklısı Hakkı)	66
A. Kavram	66
B. Kanunî rehin hakkının bahsettiği hak ve yetkiler	67
C. Gemi alacakları.....	69
D. Gemi alacaklarında borçlular.....	70
E. Gemi alacaklısı hakkının (Kanunî Rehin Hakkının) kapsamı.....	71
F. Gemi alacaklısı hakkının temin ettiği alacaklar	71
G. Gemi alacağının verdiği kanunî rehin haklarının sırası	71
H. Gemi alacaklısı hakkının sona ermesi	72
I. Kendi gemisi üzerinde gemi alacaklısı hakkı	74
IV – Teslimi Meşrut Rehin (MK m. 939)	76
xv	
§5 Gemiler Üzerinde İntifa Hakkı	
§6 Donatan ve Donatma İştiraki	
I – Donatan	78
A. Kavram	78
B. Donatanın mesuliyeti	80
C. Donatanın sınırlı mesuliyeti	88
II – Donatma İştiraki	101
A. Kavram	101
B. Şartları	102
C. Donatma iştirakinin tescili	103
D. Donatma iştirakinde iç münasebet ve iştirak payı	103
E. İştirak payının temliki	104
F. İştirak payının bırakılması	104
G. Donatma iştirakinde dış münasebet.....	105
H. Donatma iştirakinde gemi müdürü	106
I. Donatma iştirakinin sona ermesi.....	107
§7 Kaptan	
I – Genel Olarak	109
II – Kaptanın Kamu Görev ve yetkileri.....	110
A. Kaptanın emir yetkisi	110
B. Kaptanın şahsî hallere ait görev ve yetkisi	110
C. Kaptanın kurtarma yükümlülüğü	110
III – Kaptanın Hususî Hukuk Görevleri	110
A. Yolculuk başlamadan önce.....	111
B. Yolculuk sırasında	112
C. Yolculuk tamamlandıktan sonra	112
IV – Kaptanın Sorumluluğu	113
V – Kaptanın Kanundan Doğan Temsil Yetkisi	113
A. Kaptanın donatanı temsil yetkisi	113

B. Kaptanın taşıyanı temsil yetkisi.....	116
C. Kaptanın yükle ilgilileri temsil yetkisi	116
EKLER	
Deniz Alacaklarına Karşı Mesuliyetin Sınırlandırılması Hakkında 1976 Tarihli Milletlerarası Sözleşme	121
Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims, 1976	138
Deniz Alacaklarına Karşı Mesuliyetin Sınırlandırılması Hakkında 1976 Tarihli Milletlerarası Sözleşmeyi Tadil Eden 1996 Protokolü.....	156
Protocol of 1996 to amend the Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims 19 November 1976	167
xvi	
1992 Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukukî Sorumluluğu İle İlgili Uluslararası Sözleşme	177
EK Sigorta Belgesi veya Petrol Kirliliği Zararı İçin Hukukî Sorumluluk İle İlgili Diğer Malî Teminatlar.....	196
International Maritime Organization Protocol of 1992 to amend the International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage of 29 November 1969	198
ANNEX Certificate of Insurance or Other Financial Security in Respect Of Civil Liability For Oil Pollution Damage	215
1992 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşme	217

BİRİNCİ KISIM

§ 1. NAVLUN SÖZLEŞMESİ

I. Kavram	293
II. Unsurları.....	293
A. Deniz Yoluyla Taşıma	293
B. Eşya Taşıma	294
C. Gemi İle Taşıma	295
D. Eşyanın Taşıyanın Zilyetliği Altında Taşınması	295
E. Taşımanın Ücret Karşılığında Yapılması	296
III. Navlun Sözleşmesinin Tarafları ve İlgilileri	296
A. Navlun Sözleşmesinin Tarafları	296
1. Taşıyan	296
2. Taşıtan	296
B. Navlun Sözleşmesinin İlgilileri	297
1. Yükleyen	297
2. Gönderilen	298
IV. Navlun Sözleşmesinin Nevileri.....	299
A. Genel Olarak	299
B. Çarter-Kırkambar Sözleşmeleri.....	300
1. Çarter Sözleşmeleri (Alm. Raumfrachtvertrag)	300
a. Tam Çarter Sözleşmeleri	301
b. Kısmî Çarter Sözleşmeleri.....	301
2. Kırkambar Sözleşmesi	301
3. Zaman Üzerine Çarter Sözleşmesi (Alm. Zeitchartervertrag)	302
4. Yolculuk Çarteri	304
C. Miktar Sözleşmeleri (Alm. Mengenvertrag)	305
D. Asıl-Talî Navlun Sözleşmesi (Alt Taşıma-Asıl Taşıma Sözleşmesi).....	305
V. Navlun Sözleşmesinin Hukukî Mahiyeti	308

VI.Navlun Sözleşmesinin Akdi.....	308
A. Çarter Sözleşmeleri	308
B. Kırkambar Sözleşmeleri	309
C. Çarter ve Kırkambar Sözleşmelerinde Taşıma Senedi Düzenlenmesi	309
286	
1.Çarter Sözleşmelerinde	310
2.Kırkambar Sözleşmelerinde.....	310
VII.Navlun Sözleşmesinin İfası.....	311
A. Taşıyanın Borçları	311
1.Geminin Denize, Yola ve Yüke Elverişli Olmasını Temin Etme(Alm. See-, reise und Ladungstüchtigkeit des Schiffes, İng. Seaworthiness)	311
2.Eşyayı Kararlaştırılan Gemi ile Taşıma Borcu: Başka Gemiye Yükleme ve Aktarma Yasağı (TTK 1150)	313
a.Çarter Sözleşmelerinde	313
b.Kırkambar Sözleşmelerinde	314
B. Yükleme.....	315
1.Kavram	315
2.Yükleme Yeri (TTK 1142: Demirleme Yeri)	316
3.Geminin Yüklemeye Hazır Olması	316
a.Kavram	316
b.Yüklemeye Hazır Olma Zamanı.....	317
c.Yüklemeye Hazır Olmayı Geciktiren Engeller (TTK 1156)	317
4.Yüklemede Bekleme Süresi	319
a.Yükleme Süresi (TTK 1153)	319
b.Sürastarya Süresi	321
c.Bekleme Süresinin (Yükleme Süresi ve Sürastarya Süresinin) Hesabı	322
aa. Gün Bakımından.....	322
bb. Yükleme Engelleri Bakımından	322
d.Yükleme Süresinin Erken Dolması	324
5.Kırkambar Sözleşmesinde Bekleme Müddeti	324
6.Taşıtanın Yüklemedeki Görevleri	325
a.Yükü Taşıyana Teslim Görevi	325
b.Doğru Bildirimde Bulunmak Görevi	327
aa. Eşya hakkında	327
bb. Caiz Olmayan Eşya ve Yükleme Hakkında	327
cc. Tehlikeli Eşya Hakkında	328
c.Yükleme Sırasında Yürürlükte Olan Kanun Hükümlerine Uygun Hareket Etmek Mükellefiyeti.....	328
C. Taşıma (Ulaştırma, Yolculuk)	329
1.Yola Çıkma Zamanı	329
a.Yolculuk Çarteri Sözleşmesinde.....	329
b.Kırkambar Sözleşmesinde	329
2.Seyir	330
3.Yolculuğun Masrafları	331
D. Boşaltma	331
287	
1. Kavram	331
2. Boşaltma Yeri	332
3. Boşaltma Masrafları	332

4. Boşaltmada Bekleme Müddeti (Boşaltma Süresi ve Sürastarya Süresi)	333
a. Çarter Sözleşmesinde	333
b. Kırkamber Sözleşmelerinde	334
E. Teslim	334
1. Kavram	334
2. Teslimde Gönderilenin Gecikmesi veya Tesellümden Kaçınması	336
a. Gönderilenin Gecikmesi	336
b. Gönderilenin Teslimden Kaçınması	337
§ 2. KONİŞMENTO	
I. Kavram	338
II. Tanzimi	338
III. Muhtevası	340
IV. Konişmentonun Hükümleri	347
A. Yükleten Hakkında	347
B. Konişmento Hamili Hakkında	347
V. Konişmentodan Doğan Haklar	348
A. Yükün Teslimini Talep Hakkı	348
B. Taşımanın Yapılmasını Talep Hakkı	350
C. Tazminat Talebi	350
VI. Konişmentonun Aynı Hükümü	351
A. Kavram	351
B. Konişmentonun Aynı Hükümü Hakkında Ortaya Çıkan Nazariyeler .	354
VII. Konişmento Nüshalarının Birden Fazla Hamilde Olması	354
A. Konişmentoların Müşterek Ciranta Tarafından Tedavüle Çıkarılması	354
B. Konişmentoların Müşterek Ciranta Tarafından Tedavüle Çıkarılmaması	356
VIII. Diğer Taşıma Senetleri	356
§ 3. TAŞIYANIN MESULİYETİ	
I. Taşıyanın Borçlar Hukuku Mesuliyeti	358
A. Yanlış Konişmento Tanziminden Mesuliyet	358
B. Navlun Sözleşmesinin İfa Edilmemesinden Doğan Mesuliyet	359
II. Taşıyanın Deniz Hukuku Mesuliyeti	359
A. Yüke İhtimam Borcundan Doğan Mesuliyet	359
288	
1.Genel Olarak	359
a.Borcun Muhtevası.....	359
b.İhtimam Borcunun Derecesi	360
2.Taşıyanın Adamlarının Kusurundan Mesuliyet	361
a.Taşıyanın Adamları	361
aa. Gemi Adamları	361
bb. Kendi Adamları.....	361
cc. Taşıyanın Kendisini Temsile Yetkili Kıldığı Kişiler	362
dd. Taşıyanın Navlun Sözleşmesinin İfasında Kullandığı Diğer Kişiler.....	362
b.Kusur	362
3.Taşıyanın Fiili Taşıyan ve Onun Adamlarının Kusurundan Mesuliyeti	363
4.Mesuliyetin Şartları.....	365
a.Zarar	365
(1) Ziya.....	365

(2) Hasar.....	366
b.Yükün Taşıyan Tarafından Teslim Alınmış Olması	366
5.Gönderilenin Mükellefiyetleri	368
a.Zararın Taşıyana İhbarı (Bildirim: TTK 1185).....	368
b.Resmi Muayene ve Tespit	369
6.Mesuliyetten Kurtulma (İspat Külfeti).....	370
7.Tazminat Talebinde Hak Düşürücü Süre (TTK 1188).....	371
B. Gecikmeden Doğan Mesuliyet	371
1.Mesuliyetin Mahiyeti	371
2.Gönderilenin Gecikme Zararlarında İhbar Mükellefiyeti	372
C. Geminin Elverişsizliğinden Doğan Mesuliyet	373
1.Mesuliyetin Mahiyeti	373
2.İspat Külfeti.....	374
3.Mesuliyetin Şumülü	375
D. Sapmadan Doğan Mesuliyet	375
E. İzinsiz Olarak Güverteye Yüklemeden Doğan Mesuliyet	376
§ 4. TAŞIYANIN MESULİYETSİZLİK HALLERİ	
I. Mutlak Mesuliyetsizlik Halleri	378
A. Gemi Adamlarının Teknik Kusuru.....	378
B. Gemi Adamlarının Yangına Sebep Olan Kusuru	378
II.Muhtemel Mesuliyetsizlik Halleri	379
III.Denizde Kurtarma	380
IV.Sebeplerin Birleşmesi (Kısmî Sorumluluk)	380
289	
V. Yükletenin Yükün Cins ve Değerini Kasten Yanlış Bildirmesi	380
§ 5. TAŞIYANIN MESULİYETİNİN SINIRI	
I. Yükün Ziya ve Hasarında	381
A. Yükün Değeri İle Sınırlı Sorumluluk	381
B. Koli veya Ünite Başına (Parça Başına) Belirli Miktarla Sınırlı Sorumluluk	381
II.Gecikme Zararlarında.....	383
III.Sınırsız Mesuliyet	385
§ 6. TAŞIYANIN MESULİYETİNİN EMREDİCİ NİTELİĞİ	
A. Kural	386
B. İstisnalar	386
1.Yolculuk Çarteri Sözleşmeleri	386
2.Canlı Hayvan Taşımaları	387
3.Güverte Yüğü.....	387
4.Mutad Ticarî Taşıma İşlerinden Olmayan Taşımalar	387
5.Yükleme Öncesi ve Boşaltma Sonrası Yükümlülükler.....	387
6.Müşterek Avarya Kayıtları	388
7.Eşyanın Fiili Taşıyanın Hakimiyeti Altına Girdiği Taşıma Bölümündeki Yükümlülükler (TTK 1192).....	388
§ 7. TAŞIYANIN HAKLARI	
I. Navlun (Taşıma Ücreti)	389
A. Navlun Borçlusu	389
B. Navlun Alacağıın Ortadan Kalkması	392
II.Hapis Hakkı (TTK 1201)	393
III.Akdi Rehin Hakkı (Rehin Kızları)	395
§ 8. NAVLUN MUKAVELESİNİN SONA ERMESİ	
I. Fesih	396
A. Genel Olarak	396

B. Tarafların Kanuni Sebeplerle Sözleşmeyi Feshetmeleri	396
C. Taşıtanın Kanuni Sebep Olmadan Sözleşmeyi Feshetmesi.....	398
1.Yolculuk Çarteri Sözleşmelerinde.....	398
2.Kırkamber Taşıma Sözleşmelerinde.....	399
a.Yüklemeden Önce	399
b.Yüklemeden Sonra	399
II.Hükümden Düşme.....	400
A. Yolculuk Başlamadan Önce Umulmayan Sebeplerle	400
290	
1.Mukavelede Ferden Tayin Edilmiş (Kararlaştırılmış) Olan Geminin Zayi Olması	400
2.Ferden Tayin Edilmiş Eşyanın Tamamının Zayi Olması	401
3.Ferden Tayin Edilmiş Eşyanın Bir Kısımının Zayi Olması	402
B. Yolculuk Başladıktan Sonra Umulmayan Sebeplerle	402
1.Geminin Zayi Olması (TTK 1210/1)	402
2.Yükün Tamamen Zayi Olması	403
III.Navlun Mukavelesinin Sona Ermesine İlişkin Hükümlerin Uygulama Alanı	403
İKİNCİ KISIM	
§ 1. GEMİ KİRA SÖZLEŞMELERİ	
I. Tanımı ve Türleri.....	404
A. Çıplak Gemi Kirası	404
B. Gemi Adamlarının Hizmetleriyle Müterafık Gemi Kirası.....	404
II.Sicile Şerh	405
III.Tarafların Hak ve Borçları.....	405
A. Kiraya Veren Borçları	405
1.Gemiyi Teslim Borcu	45
2.Geminin Gemi Adamlarıyla Birlikte Kiracının Emrine Verildiği Sözleşmelerde, Gemi Adamlarının Çalıştırılmasından Doğan Bütün Borç ve Yükümlülükleri Karşılama Borcu	405
B. Kiracının Borçları.....	406
1.Gemiyi Tahsis Amacına Uygun Olarak Kullanma Borcu	406
2.Kiraya Veren Geminin Donatımı İçin Gemide Bıraktığı Her Türü Malzeme ve Teçhizatı, Sözleşmenin Bitiminde Aynı Durumda Kiraya Verene Teslim Etme Borcu	406
3.Sigorta Yaptırma Borcu	406
4.Üçüncü Kişinin Geminin İşletilmesinden Dolayı Kiraya Verene Karşı Yöneltecekleri Talepleri Karşılama Borcu.....	407
5.Kira Ödeme Borcu	407
6.Gemi Adamlarının Çalıştırılmasından Doğan Borç ve Yükümlülükleri Karşılama Borcu	407
7.Gemiyi İade Borcu	407
IV.Uygulanacak Hükümler	408
§ 2. ZAMAN ÇARTERİ SÖZLEŞMESİ	
I. Tanımı.....	409
II.Tarafların Hak ve Borçları.....	409
A. Tahsis Edenin Borçları (TTK 1133).....	409
1.Tahsis eden, gemiyi kararlaştırılan yerde hazır bulundurmalıdır ...	409
291	
2.Sözleşme Süresince Gemiyi Denize ve Yola Elverişli ve Sözleşmede Belirtilen Amaca Uygun Bir Halde Bulundurmak	410
B. Tahsis Olunanın Borçları	410

1.Giderlere Katlanma Borcu	410
2.Ücret Ödeme Borcu	410
3.Tahsis Olunanın Gemiye İade Yükümlülüğü	410
4.Geminin Ticarî Yönetimi Dolayısıyla Tahsis Edenin Uğradığı Zararı Tazmin Borcu.....	411
III.Uygulanacak Hükümler	411
EKLER.....	413
International Convention For The Unification of Certain Rules Relating to Bills of Lading	415
Protocol To Amend The International Convention For Certain Rules of Law Relating To Bills of Lading, Signed At Brussels On 25th August 1924	426
Konşimentoya Müteallik Bazı Kaidelerin Tevhidi Hakkındaki Milletlerarası Sözleşme	434
United Nations Convention on the Carriage of Goods by Sea, 1978	446
Kaynakça.....	473